

Ustanova koja je odškolovala više od 25 tisuća doktora medicine unatoč teškim oštećenjima od potresa nastavlja s radom

POTRES U ZAGREBU ŠTETA NA MEDICINSKOM FAKULTETU VEĆA OD POLA MILIJARDE KUNA

Zagrebački Medicinski fakultet je uvijek bio najodgovorniji za našu medicinsku povijest, te za sadašnjost i budućnost hrvatske medicine

Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, kao jedna od najvećih i najstarijih medicinskih škola u ovom dijelu Europe, uspio je tijekom 102 akademske godine svog neprekinutog djelovanja održati teškom mukom stečen ugled, što mnogima nije uspjelo. U našoj je ustanovi do danas diplomiralo više od 25.500 doktora medicine, a fakultet danas obrazuje više od 60 % svih doktora medicine u Hrvatskoj (oko 360 godišnje – dakle, promoviramo jednog liječnika dnevno), i više od 80 % svih doktora medicinskih znanosti (300 - 500 liječnika i drugih biomedicinskih stručnjaka godišnje kod nas završi poslijediplomsko


specijalističko ili doktorsko obrazovanje). Jedino naša ustanova može osigurati specijalističko obrazovanje za svih 48 propisanih specijalizacija u zdravstvenom sustavu Hrvatske. Gotovo svaki četvrti znanstveni rad 22,3 % publiciran s adresom neke od znanstvenih institucija u RH dolazi iz naše ustanove. Nastavnici Medicinskog fakulteta vrhunski su stručnjaci hrvatske medicine, čelnici vodećih ustanova u Hrvatskoj, a mnogi od njih su i međunarodno prepoznati kao izvrsni. Zaposlenici našeg fakulteta i Sveučilišta, kao i čitava akademska zajednica osobito su ponosni na svaki Međunarodni dan zdravlja,



jer je 7. travnja 1948. osnovana Svjetska zdravstvena organizacija čiji je glavni začetnik i osnivač bio naš profesor i dekan Andrija Štampar. To je bilo priznanje njemu osobno, ali i svim našim javnozdravstvenim djelatnicima zbog iskoraka koji su napravljeni u zdravstvenom sustavu i koji su prepoznati na međunarodnoj razini. Rezultate rada nasljednika prof. Andrije Štampara najbolje vidimo u posljednje vrijeme, kada smo u prevenciji bolesti COVID-19 među najboljima u svijetu, upravo i zbog naših nastavnika. Fakultet čine ljudi, nastavnici i studenti, a osobito smo ponosni na

brojne aktivnosti naših studenata. Neprocjenjiva je uloga našeg fakulteta i u Domovinskom ratu. Kadrovska okosnica hrvatskoga ratnog saniteta i Glavnoga sanitetskog stožera RH bila je sastavljena pretežito od djelatnika i bivših studenata našeg fakulteta. Tada je bilo potrebno riješiti brojne teške probleme u zbrinjavanju ranjenika, izbjeglih i prognanih, kao i probleme funkcioniranja zdravstvenog sustava u ratnim uvjetima. Ta činjenica ostaje nezaobilazna u povijesti stvaranja slobodne hrvatske države.

>>



Stoljetna tradicija našeg djelovanja obvezuje nas na daljnju suradnju i povezivanje sa svim drugim medicinskim fakultetima i fakultetima biomedicinskog usmjerenja, kako u Hrvatskoj tako i u svijetu, kako bi naš fakultet i cijeli hrvatski zdravstveni sustav napredovao i ostao prepoznat po svojoj kvaliteti.

Nedugo nakon prilagodbe rada Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i klinika u uvjetima pandemije COVID-19 22. ožujka u 6 sati i 23 minute Zagrebu se dogodio prvi razorni potres, nakon kojega su idućih dana uslijedili brojni novi potresi, koji su svi zajedno teško oštetili zgrade Medicinskog fakulteta i naših bolnica. Posljedica dviju nevolja koje su pogodile ovaj fakultet (pandemija i potres) takva je da su sva tri ključna dijela fakulteta (temeljne medicinske znanosti, javno zdravstveni dio, kliničke medicinske znanosti) izbačena iz normalne funkcije.

> Spašen dio opreme

Oštećenja nakon potresa na zgradama na Šalati (u njima se odvijala nastava uglavnom na prve tri godine studija, te

vrlo intenzivna znanstvena aktivnost – to je lokacija dva znanstvena središta izvrsnosti), u kojima se nalaze nastavni prostori, medicinska knjižnica, učionice, studentski restoran, laboratoriji za izvođenje znanstvenih i stručnih projekata i aktivnosti, su takva da će tijekom duljeg vremena biti opasan ulazak i korištenje zgrada. Za sada smo uspjeli spasiti veći dio vrijedne opreme, kemikalija, materijala za rad i zaštititi važnu dokumentaciju, kao i izuzetno vrijedne zbirke anatomskih, histoloških, patoloških i sudsko-medicinskih preparata koje su se stvarale stotinu godina te zagrebačku zbirku banke mozгова. Sve se to smješta u jedinu sačuvanu zgradu Hrvatskog instituta za istraživanje mozga (HIIM). U oštećene zgrade može se ulaziti kratko i uzeti

ponešto nužne opreme i dokumenata. U tijeku je privremena uspostava rada i reorganizacije poslovanja svih nužnih službi fakulteta u zgradi HIIM-a. Još uvijek je u tijeku detaljni statički pregled svih zgrada koji obavljaju kolege s fakulteta građevine i arhitekture kojima i ovim putem iskreno zahvaljujemo na pomoći. Do sada smo uspjeli iz vlastitih sredstava pokriti troškove popravka krovova svih zgrada na lokaciji Šalata kako bismo prevenirali daljnju veliku štetu na zgradama koju bi mogle uzrokovati padaline. S obzirom na činjenicu kako će obnova većine zgrada očito trajati mjesecima i godinama (a i to tek nakon što se prekinu protuepidemijske mjere), jasno je da zgrada HIIM-a postaje srce vitalnih aktivnosti Fakulteta u narednom razdoblju.

Sjeverni dio zgrade Zavoda za patologiju koji se naslanja uz HIIM je statički relativno dobro. Na toj zgradi je popravljen krov, skida se žbuka koja visi i postavljaju se potpornji za siguran boravak u sjevernom dijelu. Naime, tu se već uspostavio nastavak rada na patohistološkoj dijagnostici koja mora teći radi funkcioniranja KBC-a Zagreb i drugih zdravstvenih ustanova. Uređaj MRI koji se nalazi u podrumu ovog dijela zgrade nakon potresa je bio izvan funkcije (pomakao se iz ležišta za par centimetara). No, nakon nekoliko dana uz pomoć servisera i osoblja uspjeli smo ga vratiti u funkciju i nastaviti raditi za potrebe KBC-a Zagreb. Elektronski mikroskop se nalazi na drugom katu jako oštećenog zapadnog dijela zgrade Zavoda za patologiju. Za sada se planira taj dio zgrade dobro učvrstiti potpornjima, no uređaj se mora izmjestiti i ne može se koristiti.

> Sanacijski radovi u izradi

Zgrada Šalata 2 (predhodno uprava KBC-a) je pretrpjela mala konstrukcijska oštećenja. Budući da je ta zgrada nedavno uknjižena na fakultet, ugovorena građevinska tvrtka koja nam održava zgradu je dobila nalog da hitno uredi prostore u toj zgradi i provjeri sve instalacije. Kad zgrada bude uređena, sve stručne službe Fakulteta bi se mogle premjestiti u tu zgradu nakon prestanka protuepidemijskih mjera, a pojedine prostore bi mogli koristiti i nastavni zavodi.

Prema nalazima statičara s građevinskog fakulteta Zavod za farmakologiju je dobro sačuvan, te bi se svi prostori uz sanaciju pukotina, žbuke i nadvratnika mogli koristiti nakon prestanka epidemije. Dakle, tu bi imali jednu predavaonicu, vježbaonicu i seminarsku salu na raspolaganju za korištenje. Zavod za sudsku medicinu je također u relativno dobrom stanju i uz osnovnu sanaciju može funkcionirati naša služba mrtvozorništva, sudsko-medicinskih obdukcija i toksikologije. Stranke se sada primaju u zgradu tek nakon prolaska kroz trijažni kontejner postavljen na parkiralištu uz zgradu Šalate 11.

Zgrada Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ je u nešto boljem stanju, pa bi uz postavljanje potpornja na stubištima i pojedinim dijelovima, te odstranjenje oštećene žbuke i nadvratnika mogla biti u funkciji nakon prestanka protuepidemijskih mjera. Najveću štetu pretrpjelo je središnje stubište koje se prema mišljenju statičara može relativno brzo učvrstiti i popraviti. Za organizaciju nastave u idućoj akademskoj godini važna nam je Škola jer se u njoj nalazi više predavaonica i seminarskih dvorana za potencijalno korištenje.

Ostale zgrade na Šalati su u bitno lošijem stanju. Detaljno izvješće će biti objavljeno na fakultetskim mrežnim stranicama nakon završetka detaljne analize statičara. Sada su u hitnoj izradi sanacijski planovi za Šalatu 3b i zgradu Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ jer se te građevine u kojima se nalazi dvadeset nastavnih prostorija (predavaonice, seminarske dvorane, kabineti) mogle preko ljeta (u roku od 2 mjeseca) dovesti u funkciju na visokoj sigurnosnoj razini.

Gruba procjena šteta je prijavljena na sve relevantne adrese. Za objekte za koje se ne preporučuje korištenje, odnosno koji su u većem dijelu oštećeni dostavljamo orijentacijsku procjenu oštećenja:

> Stanje kliničkih ustanova nakon potresa

Prema informacijama o stanju kliničkih ustanova nakon potresa ukratko možemo istaknuti sljedeće navedeno. Zgrada Klinike za ginekologiju (Petrova) je u zapadnom dijelu znatno oštećena (predavaonica za studente, Zavod za neonatologiju) i opasno je ulaziti u taj dio. Ostali dijelovi su relativno dobro sačuvani, kao i različiti aneksi na tu zgradu. U staroj zgradi funkcionira hitni prijem i obavljaju se hitni zahvati. Glavna zgrada KB-a Jordanovac je jako oštećena i tamo se neće moći nastaviti stručna i nastavno-istraživačka djelatnost. Bolesnici su preseljeni u Zelenu zgradu KBC-a. Glavna zgrada KBC-a Zagreb (lokacija Rebro) je nakon pregleda statičara ocijenjena kao zgrada u relativno dobrom stanju pa će s vremenom u njoj normalizirati rad. Poje-

Gruba procjena štete od potresa

R.b.	Građevina	Površina m ²	Prosječna vrijednost
1	Šalata 3	8108,65	105.412.450,00 kn
2	Šalata 3b	4695,57	61.042.410,00 kn
3	Šalata 4	8760,92	113.891.960,00 kn
4	Šalata 6	4247,43	55.216.590,00 kn
5	Šalata 7	823,61	10.706.930,00 kn
6	Šalata 10	4540,66	59.028.580,00 kn
7	Šalata 11	7343,76	95.468.880,00 kn
			500.767.800,00 kn
8	Rockefellerova 4	6340,09	24.726.351,00 kn
UKUPNO:			525.494.151,00 kn

>>

dini dijelovi i odjeli su bili hitno izmješteni u Bijelu i Zelenu zgradu. Sve skupa je rezultiralo višekratnim preseljavanjima bolesnika (u njihovom neposrednom interesu) unutar klinika, smanjivanjem kapaciteta - zatvaranje pojedinih odjela zbog kontaminacije (na Klinici za neurologiju i Klinici za bolesti srca i krvnih žila). Prije potresa već je smanjen kapacitet Klinike za unutarnje bolesti koja istodobno preuzima bolesnike iz Dubrave (Zavod za nefrologiju, arterijsku hipertenziju, dijalizu i transplantaciju, Zavod za hematologiju, Zavod za kliničku imunologiju i reumatologiju) i svakodnevno prima hitne bolesnike. Klinika za ortopediju je zatvorena i nije u funkciji. U prostorima ambulanti na Šalati je jedan dio zdravstvenog tima koji se još brine za 6 bolesnika s različitim infekcijama dok se ne nađe prikladan smještaj. Ostali bolesnici su premješteni na Kliniku za unutarnje bolesti u KBC Rebro. Srećom je Klinika za dermatologiju ispražnjena u skladu s protuepidemijskim mjerama prije potresa. Inače je ta zgrada teško oštećena, no skupa oprema u njoj je sačuvana.

KB Dubrava i KB Merkur nemaju značajnijih oštećenja. U KBC-u Sestre milosrdnice postoje jača oštećenja na više zgrada. Angiosala na Klinici za bolesti srca i krvnih žila je izvan funkcije, pa bolesnike preuzima naša Klinika za unutarnje bolesti - Zavod za bolesti srca i krvnih žila KB „Sveti Duh“.

Unutar Klinike za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“ je zbog epidemije i njezine ključne uloge došlo do značajnih organizacijskih promjena. Prema pristiglim izvješćima stacionara nema značajnijih oštećenja na zgradama.

Unutar svih ostalih naših nastavnih baza (Klinika za psihijatriju „Vrapče“, Klinika za dječje bolesti Zagreb, domovi zdravlja Zagreb-Centar, Zagreb-Zapad, Zagreb-Istok i Dom zdravlja Zagrebačke županije, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Nastavni zavod za javno zdravstvo dr. Andrija Štampar...) je došlo do potrebnih reorganizacija rada kako zbog posljedica potresa, tako i zbog epidemije koronavirusom. Detaljnije informacije pristižu iz dana u dan.

> Nastava na daljinu

Budući da je veći dio zaposlenika Fakulteta u sustavu zdravstva RH, mnogi naši nastavnici i suradnici nalaze se na „prvoj, drugoj i trećoj crti“ borbe s pandemijom možemo slobodno reći kako smo institucija koja je najviše stradala, a najviše doprinosimo što naša zemlja ima ponajbolje rezultate u borbi protiv COVID-19 u svijetu. Nije poznato koliko djelatnika ima domove stradale u potresu, a moraju obavljati svoj stručni i nastavno-znanstveni rad. Nastava se odvija u skladu s mjerama kriznog stožera na daljinu i naš LMS sustav za učenje na daljinu jako dobro funkcionira. Studentima je omogućen pristup i registracija ne samo s područja fakulteta već i od kuće s mef.hr odnosno student.mef.hr adrese. Zatraženo je i dobiveno od Elsevier-a besplatno produljenje korištenja programa Clinical Key (udžbenici za medicinu). Elsevier sadrži velik broj knjiga koje koristimo u nastavi na MEF-u. Studentima je omogućen slobodan pristup svim njihovim udžbenicima. I ne samo to omogućeno im je i da iz njihovih udžbenika izrađuju vlastite prezentacije (to je omogućeno i nastavnicima).

Kako u izvođenju nastave i projekata na Medicinskom fakultetu radi veći broj zaposlenika iz mnogih suradnih ustanova koje su dio zdravstvenog sustava i trenutačno značajno angažirane u suzbijanju epidemiološke situacije, jasno je da u budućem razdoblju od najmanje 6 mjeseci nećemo moći obavljati nikakav značajniji rad na znanstvenim projektima te će se nastava odvijati u otežanim okolnostima čak i po prestanku protuepidemijskih mjera.

Naše predviđanje je kako ćemo po prestanku epidemiološke situacije i sanacije štete uzrokovane potresom prvenstveno morati uspostaviti provođenje osnovnih procesa fakulteta i nastavnih aktivnosti te tek potom znanstvene aktivnosti - stoga je procjena kako će aktualno stanje utjecati na rad ustanove vjerojatno tijekom cijelu godinu, u najboljem slučaju.

Poslat ćemo uskoro dopise o procjeni znanstveno-istraživačkih aktivnosti na sve relevantne institucije (Ministarstvo znanosti, Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska zaklada za znanost, Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije i sl.) koje su nadležne za praćenje i pomoć pri izvođenju znanstvenih i nastavnih aktivnosti, kako bi i one donijele prikladne krizne odluke koje će biti u skladu s trenutačnom situacijom kako u zemlji i s sadašnjim problemima naše i ostalih pogođenih ustanova.

> Više od 300 studenata volontera

U ovom teškom razdoblju nastavili smo voditi brigu o zdravlju studenata. Naša ambulanta na Šalati u sklopu polivalentnog savjetovaništa Sveučilišta u Zagrebu za strane studente pomagala je našim i stranim studentima s akutnim bolestima do 13.3.2020. Ured za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu unatrag četiri godine objavljuje na svojim mrežnim stranicama, studentima koji dolaze na razmjene (Erasmus) i studij, da im je dostupno ovo savjetovanište na Šalati. Ambulanta radi svakodnevno u jednoj smjeni, s točnim rasporedom, imenima liječnika i kontaktima. Sveučilište je 16.3.2020. objavilo na svojim mrežnim stranicama novi raspored rada naše ambulante sa svakodnevno dostupnim liječnicima putem mobitela. Strani studenti koji su se do sada javljali savjetovali su se u slučajevima kroničnih bolesti i pomoći oko dobivanja lijekova, u svezi akutnih simptoma, te su dobivali upute o konzultaciji s nadležnim službama u ovoj izvanrednoj situaciji.

Do sada se javilo preko 300 studenata medicine - dragovoljaca koji žele na bilo koji način pomoći u novonastaloj situaciji. Uprava Fakulteta će koordinirati potencijalno sudjelovanje tih studenata u poslovima pozivnog centra epidemiološke službe, tercijarnih ustanova za skrb o bolesnicima s COVID-19 (npr. Arena centar) kako bi u najtežim scenarijima (nadamo se da smo najteže scenarije dosadašnjim mjerama izbjegli) bili uključeni u krizne djelatnosti uz prikladnoj edukaciji i zaštiti.

Fakultet je unatoč teškim oštećenjima infrastrukture nastavio s radom i niti jedan dan nije prestalo njegovo funkcioniranje. Medicinski fakultet je kroz svoju povijest u više ili manje



ZDRAVSTVENE USTANOVE OŠTEĆENE U POTRESU 22. OŽUJKA

Prema prvim podacima Grada Zagreba i
Ministarstva zdravstva oštećeni su:

- > KBC Zagreb na lokaciji Jordanovac
i na lokaciji Petrova
- > KBC Sestre milosrdnice
- > Klinika za infektivne bolesti dr. Fran Mihaljević
- > Klinička bolnica Merkur
- > Hrvatski zavod za javno zdravstvo
- > Klinika za dječje bolesti, Klaićeva
- > Klinička bolnica Dubrava
- > Klinička bolnica Sv. Duh

Prema oštećenjima, 2 objekta su neuporabljiva, 19 je
privremeno neuporabljivo i 99 objekata je uporabljivo
s preporukom.

teškim vremenima uvijek obavljao svoje zadatke na najvišoj razini, na dobrobit života i zdravlja stanovnika Hrvatske i šire. Podsjećamo kako je naš Fakultet omogućio i omogućuje izobrazbu brojnih naraštaja hrvatskih liječnika i medicinskih sestara od diplomske razine do najviših akademskih i specijalističkih razina. Zagrebački Medicinski fakultet je uvijek bio najodgovorniji za našu medicinsku povijest, te za sadašnjost i budućnost hrvatske medicine.

Bez obzira na ovu katastrofu, Medicinski fakultet nastavio je i nastaviti će biti simbol ustrajnosti, etičnosti, znanstvene, obrazovne i stručne izvrsnosti, domoljublja i nacionalne pobjede. No, kako bismo što prije obnovili zgrade fakulteta, trebamo i Vašu pomoć, jer samo zajedno možemo uspjeti. Kako bi se zgrade obnovile i osigurala sigurnost naših studenata, nastavnika i zaposlenika pozivamo sve Alumne, suradne ustanove i tvrtke, prijatelje i sve druge koji nam žele pomoći da donacijom pomognu u obnovi Fakulteta. Iako fakultet ne čine samo zgrade, već su glavni kapital ljudi, nastavnici i studenti, učenje medicine ne može se postići bez dobro opremljenih laboratorija, kabineta, predavaonica, vježbaonica i dr. Zato ih što prije moramo obnoviti. Važno je što prije naše studente vratiti u učionice, kako bi ubrzo bili oni koje će sve nas liječiti i čiju ćemo pomoć trebati. Ova je kriza pokazala kako je najvažnije ulagati u zaštitu i unaprjeđenje zdravlja, ali i kako su naši liječnici, medicinske sestre i ostali zdravstveni djelatnici najvažniji zamašnjak za borbu protiv bolesti, pogotovo u situacijama

velike ugroze. Gestom pomoći pokazat ćemo da je čovjek čovjeku lijek, a pomažući drugima pomažemo i sebi! **Budimo zajedno za MEF!** Hvala Vam! (Hvala profesoru Marijanu Klarici dekanu MEF-a u Zagrebu na tekstu i podacima).

Donacije "ZAJEDNO ZA MEF" se mogu uplatiti na sljedeći bankovni račun za kunsku i deviznu uplatu:

IBAN: HR8423400091110024619

Sveučilište u Zagrebu Medicinski fakultet,

Šalata 3, 10000 Zagreb

Model plaćanja: HR00

Poziv na broj: 1950

Opis plaćanja: ZAJEDNO ZA MEF

SWIFT/BIC BANKE: PBZGHR2X

Privredna banka Zagreb d.d.,
Radnička cesta 50, 10000 Zagreb

Dekan

Prof. dr. sc. Marijan Klarica